

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 12

Fylke: Rogaland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Lundland

Emne: Gamal engkultúr

Bygdelag: Vindarkvanna

Oppskr. av: P. Skjerve

Gard: Rinnerik

(adresse): Rinnerik

G.nr. 99 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

Ja, 60 år borte

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

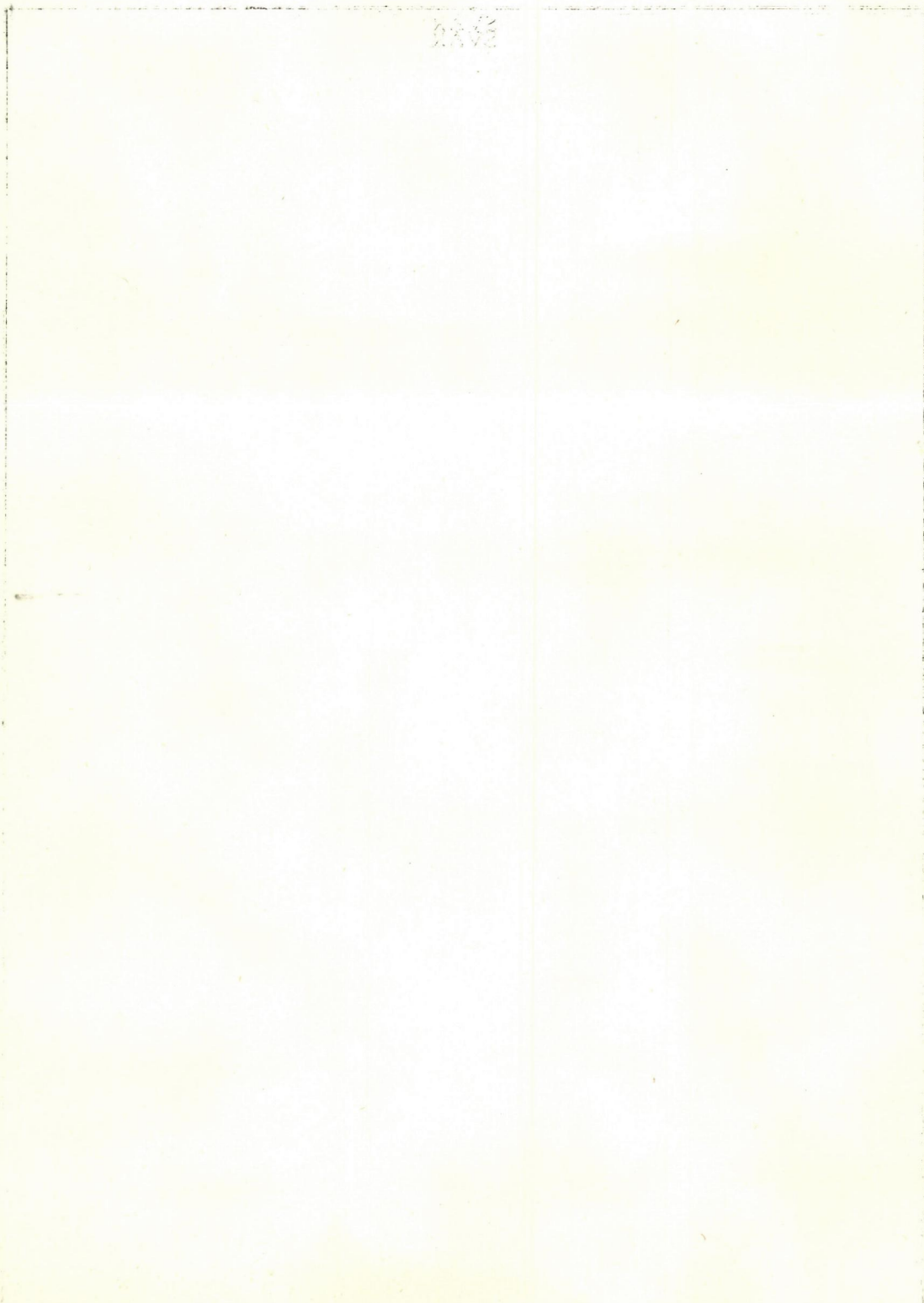
SVAR

1. Ja, Eng og Skrapelatt og tittlatten
 Ja. Ei ekra var dyrka jord
 som tidlegare ein gang hadde vore
 åker. Ei ått-lega (nylega) var fyrste
 hull andre året etter det var ått-
 logd (hadde vore åker.)
 Ja. Tjukkenge (langtrøy) Skrapelatten
 (småhøy) ja, Langtrøy og småtrøy.
 Ja, same regel var det ja same
 slakta både langtrøystatt og små-
 trøy stikkavstatt.
2. Ja alt slakelaud var om vinnu
 rydja etter at ein hadde jaga
 krøtvi tilfjells.
 Rydjinga var gjort i slutten av
 mai hull fyrst i juni.
 Låiv og kist var koka same
 med riva og kalla rotadringar
 desse var same regel brude.
 Ringane var so små, at oske var
 ikkje gjort noka med.
 Ein reinska og gjorde slakta
 for låiv skinn.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

1. H.	1. H.
2. H.	2. H.
3. H.	3. H.
4. H.	4. H.
5. H.	5. H.
6. H.	6. H.
7. H.	7. H.
8. H.	8. H.
9. H.	9. H.
10. H.	10. H.

1. Mark er en del af et stort område.
 2. Mark er en del af et stort område.
 3. Mark er en del af et stort område.
 4. Mark er en del af et stort område.
 5. Mark er en del af et stort område.
 6. Mark er en del af et stort område.
 7. Mark er en del af et stort område.
 8. Mark er en del af et stort område.
 9. Mark er en del af et stort område.
 10. Mark er en del af et stort område.

3. Gjødsla og sa heita den med
smale kvist og vis. Sa rinka
mossur.

Sin soga oppa for i lodu og
bøilde i akker sin vilde leggja ott.

4. Ja, den det var myk og vassjukt
vot de heke opne grøfte for a
kirkha ut. Sa langt allende som
i 1770-80 era vot ho givne pen-
n av Kongen samt utdeling til
fulle i bygda for dei hadde heke
"vise fjerne grøfte."

Ja, kjeldet det og.
Gjødsling.

5. Ja, tenk det er nokke gammelt,
når dei hadde meir gjødsl
som dei fram på akker, men
kan ikkje siopsta dette, den myk
gjødslinga rinka på smilt an den
stelt smalegjødsl. Alengda var
eller som sin hadde gjødsl til
gjonne optil 10-15-20 loss på mikk

6. Ja, sin Kalle denne for "Uvoda
båne" og faket for: Uvoda-
båne eller "det beste kvist."

7. Ja, ho på gorden var både rithina
og 2 sinnerpjos sette stibe.

Sin Kalle disse bastykke for
"stykja" bevlosstykja.

Ho var laga sin opne vitte
for at vater og dermed bevlosst
skulle spreide seg mest moglyg.
I disse smavittene vot og lagt fiske
ovfall og vittene vot da gjonne

8389

Kalla slasakkar (slagsakkar)

Samant kann vel av fiskerlag.

Ja áttvænti vel gjarna lagde stíki
at der vel hevdabá neðir.

8. Sam vandi og vinnu. Var det
lang veg helli ríft vel ha gjarna
knydd út þá vintofnu.

Ja. Ein knyddi út í kjorra eller
þá mákalede (mákkalede) jukka ut
kjorra helli stedsu í smádingu
og þá kann Krumpfalka og sprindla
dru útvar med þrjú greipu.

Þesslegru þinnu vel ^{laga} ~~bla~~
Rísknydd þá hevda vel þrúdda
og hta sprind útvar.

Rískvona var ein del bjótturis ein
la þá í drag med ein þess
appa.

Í tílu 1910 - 20. og þinnu.

9. Ja. Þu viktigaste grunna var vel
þu á lívliga Kröktu, þu ein
þessa og med, at þess felde
gott av gjóðla.

Rínt 1900 og fyrr vel all
státtelund bita. Þess denne
tíð tók ein tíl og gjóðla inn
(þessu) þu nýgastu þessu for
þessu.

Ein bita þessu regel þu þessu
þessu hólde þessu og vör.

10. Þu tílde 20 - 30 inn vel þessu.
þessu tílde og íþessu bita.

Þu er det natúrunu og þessu
bita þessu vel bita.

11. Ja, kildels. Dette net gjort med
i grip hell 'Strillebjørn' som en
moka mindre hell i grip
6-7 f. breid med 6-8 f. lange angus.

12. Det skal som regel bruka sin
muskler og disse skal gjøres
med i utslutte og disse net
da om vinner gjøres med
kenda fra sinnet.

Ja, gjøres ta-ke. Om vinner.

13. Ja, kildels det og. Ja.
elegne, Lungjorde.

14. Ja, net bruka til sårerne om
vinner fylte sin jagde tilfills.
Gjindane net laga en bord hell
bakken og stulps og ringjorde
om fra 1. til 2. mil stot. De
net dyra innestengde fra 2 til
3-4 netter. Ja net der flutte
sin omnet stot.

Dere skykke som net ringjorde
net godt oppbevare, so de net
fint med glass om sinnet
dette net kolla begra-ringjorde
dette driftsmåten om det stikk
med for 50-60 or tidene.

15. Kjennet ikke til det.

Dette indyke har ikke om det
hv i bygda der siste 100 or.

16. Nei ikke i manns minne.

17. Kjennet ikke til det.

18. Nei

19. Støl. Det samme som Støl.

Støl, a. Støla, ligg på Stølen
Støllivet.

8088

20. Nei ikkje her i bygda, men
for 40-50 år sidan slo folk my-
kje høy i fjellet, lenge birke
for stolar.

21. Ja, Tung, tone og fiskerfoll
og aske.

Tung og tone blanda dei
sammen med beuda i beuda-
skutur om vinteren. Fild
aska og fiskerfoll blanda dei
sammen og beiv derute ut
om bane.

All gjødsle var som regel spist
om våren.

Utslakterne var gjerne slagne
annokvart år. Det var likevel
det sine året, da gjødsle det
andre året.

Dei same slag mykje utslotta
og trueskilt og altit helt tie
med slaga om vinteren,
kunne fæsta mange dyr.
~~om vinteren~~ Og på denne må-
ten samla mykje beud.
Og kunne da drive med
nydyrking.

Stammen som budde her på
garden for 100 år sidan driv
mykje nydyrking. Han kjøpte
smalbeint og gjitbeint langt
birke opptil 7-8 mil og tok dei
heime med forty. Han har betalt
for denne beuda, vilt og ikkje
kanskje fekk han denne gratis. —

Rogaland.

Dalsland.

Samarbeid med
ANTROPOLOGISK REGISTRERING
PÅ VESTLANDET

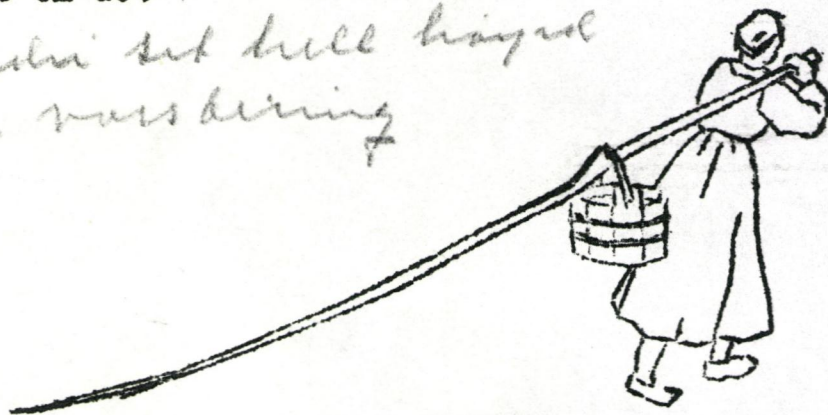
NORSK ETNOLOGISK GRANSNING
ADR. NORSK FOLKEHUSETT
BYGDØY

Ver gild og skriv svaret med blyant på same ark.

Tilleggsspørsmål til nr. 5 Vannbæring.

I Tinn i Telemark har ein for eit par mannsaldrar sidan bore vatn på ei lang stong. Ein bar den eine enden over aksla, den andre enden drog ein etter seg på marka. Taret hekk på stonga bak ryggen at den som bar (drog). Ein liten mothake på stonga gjorde at handtaket på bøtta ikkje gleid. Stonga var såpass mjuk at vatnet ikkje skvampla over. Utanom denne opplysninga kjenner ein no denne metoden berre frå Värmland i Sverige. Det kan henda at det tidlegare har vore meir vanleg å bera vatn på denne måten. Hugsar nokon i Dykkar bygd noko om det ?

*Nei, har aldri sett eller høyrde
gjere slik vannbæring*

Tilleggsspørsmål til nr. 12.

Finst det noko opplysning om at ein brukar eller har bruka fiskebein og fiskehovud til brensel ?

Har ein bruka kumøkk til brensel ?

Nei.

Nei.

Bunde Skjerveig, Rannisk

2364

NORSK ETNOLOGISK GRANSNING